

Відтак, наразі, прискіпливої уваги вимагає теоретичне обґрунтування та практичне впровадження в безпосередньому процесі громадянської освіти, навчання та соціалізації, сутності понять «громадянська компетенція» і «громадянська компетентність». Ці поняття, вочевидь, досить споріднені і взаємопов'язаними між собою за значенням, однак цілком не схожі. Громадянська компетентність вбачає, передусім, можливість людини усвідомлювати соціальні процеси і впливати на їх розвиток. Громадянська компетенція - це, в свою чергу, відповідність особи своєму громадському статусу, відповідальне ставлення до виконання громадських і соціальних ролей, обов'язків і компетенцій.

Список використаних джерел

1. Концепція громадянського виховання // *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 2000. № 22. С. 7 - 20.
2. Пометун О. І. Формування громадянської компетентності: погляд з позиції сучасної педагогічної науки / О. І. Пометун // *Вісник програм шкільних обмінів*. 2005. № 23. С. 18.
3. Пометун О. І. Формування громадянської компетентності старшокласників засобами різних предметів [Електронний ресурс] / О. І. Пометун. - URL: <http://civiced.org.ua> (дата звернення: 20.10.2020).
4. Deloye Y. Le civisme a l'heure de l'Europe // *Cahiers francais*, 1998. P. 81.

Болох Т. С.,

студентка II курсу магістратури, гр. ЗМСРп-191

Науковий керівник – Кривоконь Н. І., д-р психол. наук, професор
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УМОВАХ КОРОНАКРИЗИ

Проблема безробіття завжди була і є однією з найгостріших для України. Причин поширення цього явища безліч, але однією з основних, є відсутність спеціальних умов, відповідно до яких, працездатне населення країни могло б використовувати свої навички у продуктивній роботі, за відповідну стандартам, гідну оплату [1, с. 31].

Зокрема, в Чернігівській області станом на 1 вересня 2020 року офіційна кількість безробітних становить 15,3 тис. осіб, в той час як кількість вакансій всього лише 1,8 тис. одиниць [6].

Вагомим чинником, котрий спричинив загострення проблеми безробіття не тільки в Україні, а й в усьому світі, стала криза, пов'язана із пандемією корона вірусу.

З початком коронавірусної кризи безробіття набуло найбільшого масштабу, що в свою чергу, породжує негативні соціально-економічні наслідки, які призвели до погіршення державного та суспільного благополуччя.

Вивченням питання безробіття, у різних його аспектах займалися такі науковці як Сардак С., Беліч Ю.; питанням визначення рівня безробіття в Україні та пошуку шляхів його подолання займалися такі науковці: Слюсар С.,

Борищук А., Семенова К., дослідженням питання безробіття в період корона кризи займаються Красанець А., Новак А., Кулицький С. та інші.

В даній публікації маємо на меті стисло проаналізувати особливості стану проблеми безробіття в період корона кризи.

Вивчення проблеми безробіття в сьогоденних умовах є надзвичайно важливим, адже, безробіття веде до низки таких проблем, як скорочення купівельної спроможності населення, зменшення податків, що надходять до бюджету, посилення соціальних виплат з боку держави (допомога по безробіттю), підвищення рівня кримінальних діянь тощо [5, с.50].

Міжнародна організація праці дає наступне визначення терміну «безробітний» – це особа віком від 15 до 70 років, яка одночасно відповідає наступним критеріям: вона активно шукала роботу чи намагалася організувати власну справу, не мала роботи та готова приступити до роботи найближчим часом [7, с.492].

Згідно Мінфіну, офіційно зареєстрованих безробітних, станом на лютий 2020 року в Україні було 376,8 тис., у серпні місяці 2020 року їх стало 474 тис. осіб [3]. Такі дані є приблизними, оскільки деякий відсоток працездатного населення працює нелегально, інші ж працюють за кордоном, а в Україну приїжджають перепочити. Також, необхідно звернути увагу, що рівень безробіття в 2020 році значно вищий, порівняно з попередніми роками.

Описуючи таке явище, як безробіття в період корона кризи, слід зауважити, що його характеристики не змінилися – як і раніше, більшу частину безробітного населення становлять жінки. Зокрема, по Чернігівській області серед безробітних 56,2% – це жінки, а 43,8% – чоловіки. Також, можна помітити таку тенденцію, що серед безробітних більшу частину становлять люди з інвалідністю, або люди старші 45 років, та ті, кому залишилося декілька років до пенсії [8].

Вивчаючи корона кризу, можна побачити, що найбільше від неї постраждала сфера послуг. Через зменшення кількості відвідувачів, обмеження часу роботи, необхідність створювати умови для підтримки соціальної дистанції, що зумовлено карантинном, багатьом установам та підприємствам довелося або значно скоротити свою діяльність, або тимчасово припинити.

Значний вплив корона вірусної кризи відчула на собі й економічна сфера. Відповідно до даних Державної служби статистики України, в період запровадження карантину, в економічній сфері працювало з усіх лише 28% закладів [4, с.45].

Але є і такі підприємства, які навпаки почали більш активно і напружено працювати. В карантин не зупинили свою діяльність медичні заклади, аптеки, транспортні підприємства, продуктові та господарські магазини тощо.

Тому й серед тих небагатьох вакансій, найбільший попит на ринку праці сьогодні мають: лікарі, продавці, та різноробочі – слюсарі, електромонтери, електрогазозварники, фахівці в сферах сільського та лісового господарства тощо [2].

Отже, як можна побачити, в умовах пандемії, спричиненої корона вірусом, безробіття стало однією з головних проблем, яка потребує негайних

дій. Зростання кількості безробітних у великих масштабах, погіршення соціально-економічного стану країни свідчить про нагальну необхідність розгляду та запровадження заходів, які будуть спрямовані на вирішення цієї проблеми, або зменшення її масштабів.

Список використаних джерел

1. Борищук, А. О. Семенова К.Д. Аналіз рівня безробіття в Україні. *Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень* : збірник наукових студентських праць. № 3. Частина I. Одеса, ОНЕУ, 2017. С. 29 – 34.
2. Голубов О. Кількість безробітних в Україні виросла майже на 50 відсотків. 2020. URL: <https://p.dw.com/p/3bnAS>.
3. Кількість зареєстрованих безробітних. – URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/register/>. (дата звернення: 10.10.2020).
4. Кулицький С. Український ринок праці під впливом пандемії COVID-19: стан та оцінка перспектив розвитку. *Ситуація на вітчизняному ринку праці в умовах пандемії* : Україна: події, факти, коментарі. №12. 2020. С. 43-57.
5. Лисюк О.С., Кафлевська С.Г. Безробіття як соціально-економічна проблема населення України. *Економічні науки* : збірник наукових праць ВНАУ. №4. 2012. С. 48-53.
6. Попит та пропозиція у розрізі професій та видів діяльності у січні-серпні 2020 року. 2020. URL: https://chg.dcz.gov.ua/sites/chg/files/infofiles/popyt_ta_propozyciya_na_rynku_praci.pdf.
7. Сардак С.Е., Беліч Ю.С. Проблематика безробіття у глобальному та національному вимірах. *Економіка і суспільство*. Мукачівський державний університет. №17. 2018. С. 490-495.
8. Ситуація на ринку праці Чернігівської області у січні-серпні 2020 року. – URL: https://chg.dcz.gov.ua/sites/chg/files/infofiles/sytuaciya_na_rynku_praci.pdf. (дата звернення: 6.10.2020).

Боровик П. М.,

студент II курсу магістратури, гр. МСРп-191

Науковий керівник – Герасименко О. В., канд. іст. наук, доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПОЛІТИЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ В ДОСЛІДЖЕННЯХ СУЧАСНОЇ ЗАРУБІЖНОЇ ТА ВІТЧИЗНЯНОЇ НАУКИ

На сьогодні в науці не існує ні загальноприйнятої теорії, ні єдиного уявлення про основні компоненти політичної соціалізації, а існуючі визначення носять відбиток тієї чи іншої наукової концепції, оскільки політична соціалізація є предметом вивчення спеціалістів різних наукових галузей, які акцентують свою увагу на багатьох аспектах цього соціально-психологічного феномену.

Значний внесок в розуміння питання політичної соціалізації особистості зробив психоаналіз. Зокрема, З.Фрейд один із перших окреслив механізми соціалізації дитини: підтвердження, заміщення, заборона, імітація та ідентифікація. З.Фрейд, розглядає людину як несвідому, поведінкою якої керують інстинкти та бажання задоволення, тому завдання соціалізації – це контроль над інстинктами.

Представники наукового знання, яких називають неофрейдистами, наголошують, що соціалізація це процес адаптації в соціумі, впорядкування власних інстинктів з нормами соціального середовища, пошук соціально